

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Capucienenstraat 10 (De Voorzorg) te Hasselt

Stephanie Cousin
Annelies De Raymaeker

Tienen, 2018
Studiebureau Archeologie bvba

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Capucienenstraat 10 (De Voorzorg) te Hasselt

**Stephanie Cousin
Annelies De Raymaeker**

**Tienen, 2018
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Capucienenstraat 10 (De Voorzorg) te Hasselt

Initiatiefnemers:	GM Topinvest bvba
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Stephanie Cousin
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek	p. 2
1.1 Beschrijvend gedeelte	p. 2
1.1.1 Administratieve gegevens	p. 2
1.1.2 Archeologische voorkennis	p. 4
1.1.3 Onderzoeksopdracht	p. 4
1.1.4 Beschrijving geplande werken	p. 5
1.1.4.1 <i>Huidige toestand</i>	p. 5
1.1.4.2 <i>Geplande toestand</i>	p. 12
1.1.5 Werkwijze	p. 21
1.2 Assessmentrapport	p. 22
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	p. 22
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied	p. 26
1.2.3 Cartografische gegevens	p. 34
1.2.4 Archeologisch kader van het projectgebied	p. 44
1.2.5 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	p. 50
1.2.6 Synthese	p. 51
Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen	p. 52
2.1 Administratieve gegevens	p. 52
2.2 Gemotiveerd advies	p. 53
2.2 Programma van maatregelen	p. 54
Bibliografie	p. 55

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Aanleiding:	De archeologienota werd opgemaakt voor de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning voor afbraak en verbouwing van De Voorzorg met een oppervlakte van ca. 2.710 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m ² of meer bedraagt en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 300 m ² of meer bedraagt en waarbij de betrokken percelen geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in archeologische zones (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Actoren	Studiebureau Archeologie bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00002 Annelies De Raymaeker OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Stephanie Cousin (auteur)
Locatie:	Hasselt, Capucienenstraat 10 (fig. 2.1) Bounding box: punt 1: x= 218203, y= 180146 punt 2: x= 218304, y= 180210 Hasselt, Afd. 1, Sectie H, nr. 754H
Relevante termen¹³:	Kempen, stadscontext, kelders, stadswoningen
Bebouwde zones:	Fig. 2.1

¹³ Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

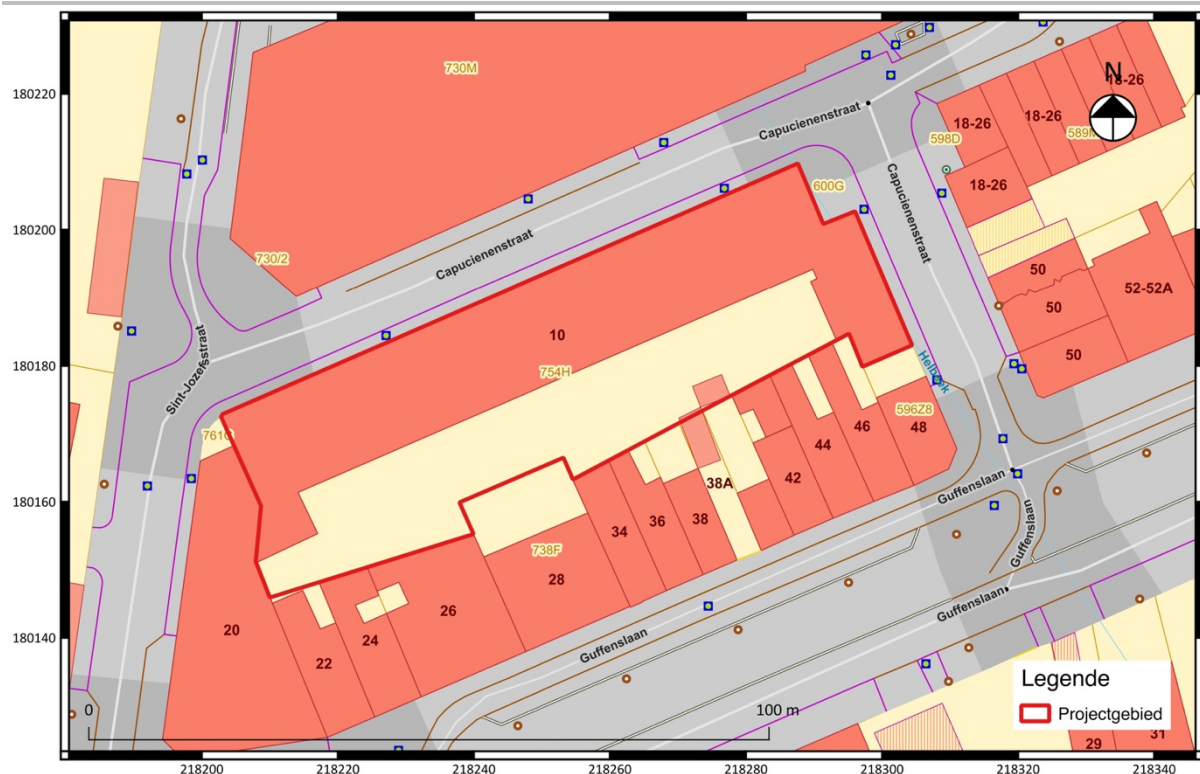

Fig. 2.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (rood) (©CADGIS).

2.2 Gemotiveerd advies

De archeologienota wordt opgesteld naar aanleiding van de geplande afbraak- en nieuwbouwwerken ter hoogte van De Voorzorg aan de Capucienenstraat in het centrum van Hasselt. Het projectgebied is reeds helemaal onderkelderd met één of twee kelderverdiepingen. Algemeen kan gesteld worden dat het bodemarchief binnen de grenzen van het projectgebied reeds diepgaand verstoord werd bij aanleg van de huidige kelders en dit op een diepte variërend van 2,6 m tot 5,1 m onder het huidige straatniveau.

Op basis van het tot op heden uitgevoerde onderzoek, bestaande uit een bureauonderzoek (projectcode: 2018F193), kon worden vastgesteld dat het projectgebied in een zone ligt die in de 18de en 19de eeuw weinig tot niet bebouwd is geweest. Pas vanaf de 20ste eeuw nam de bebouwing binnen het projectgebied sterk toe.

Op basis van historische bronnen werd afgeleid dat het projectgebied zich ter hoogte van de historische stadskern van Hasselt bevindt. Het projectgebied situeert zich in de directe nabijheid van de voormalige stadsomwalling van Hasselt. Voorts situeert het projectgebied zich in een zone die bekend stond als het *Inghelandt*, een zone tussen de historische bewoningskern en de stadswallen die dienst deed als tuinzone. Het projectgebied situeert zich tevens ter hoogte van de reeds verdwenen Berenstraat en Grachtstraat, waar zich voormalige lemen huizen en een zgn. 'beer' (stenen dam) bevonden.

Een archeologische opgraving ten westen van de Sint-Jozefstraat toonde aan dat ter hoogte van deze straat de Helbeek stroomde (nu ingekokerd ten oosten van het projectgebied). Bovendien werden

hier tal van archeologische waarden aangetroffen die bewoning vanaf het neolithicum tot en met de 19de eeuw aantonen. Vermoedelijk heeft de Helbeek ook binnen de grenzen van het projectgebied alluviale sedimenten afgezet en zijn er archeologische waarden aanwezig (geweest) die aansluiten bij de waarden aangetroffen bij de opgraving aan de andere kant van de Sint-Jozefstraat. Het archeologisch vlak situeerde zich ter hoogte van de Sint-Jozefstraat/Guffenslaan op 1,6 m tot 3 m (t.h.v. het alluvium) onder het straatniveau.

Het bouwproject omvat de afbraak van een groot deel van de bestaande bebouwing tot op het niveau van de kelders. Het centrale deel van het projectgebied wordt ca. 1 m verder uitgediept. Het oostelijk deel van het projectgebied wordt ca. 0,6 m - 0,7 m verdiept. De westelijke zone blijft behouden.

De bijkomende verstoring in het bodemarchief die deze ingrepen teweeg zullen brengen bij de opbraak en heraanleg van de reeds bestaande bebouwing en kelders is groot. Ondanks de grote impact van geplande werken, wordt er niet verwacht dat deze werken een bedreiging zullen vormen voor archeologische waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Deze waarden zijn hoogstwaarschijnlijk reeds vernield bij het aanleggen van de huidige kelders. Deze reiken immers 2,6 m tot 5,1 m onder het straatniveau.

Een mogelijke archeologische interventie, naar aanleiding van de afbraak van de huidige bebouwing en het verder uitdiepen van een deel van de kelders ter hoogte van de Capucienenstraat is niet nuttig aangezien het aanwezige bodemarchief reeds verstoord is door de bestaande kelders.

Tenslotte zal de potentiële kenniswinst op beperkte zone (een deel van de kelders t.h.v. het projectgebied blijft behouden) niet opwegen tegen de vertraging en de kosten die een mogelijke archeologische interventie met zich zou meebrengen. Een kosten-batenanalyse draait bijgevolg negatief uit.

Hieruit volgt dat er geen programma van maatregelen voor een archeologisch onderzoek werd opgesteld.

2.3 Programma van maatregelen

Er werd geen programma van maatregelen opgesteld aangezien er geen verdere archeologische onderzoeken voor dit projectgebied geadviseerd worden.